

Praha 30.5.2005

17

Potraty v roce 2004

Abortions in year 2004

Souhrn

V roce 2004 opět poklesl celkový počet potratů na 41 324 a klesl i počet potratů na 1000 žen fertilního věku. Nejvíce klesaly počty interrupcí, zejména miniinterrupcí. Umělá přerušení těhotenství tvořila dvě třetiny všech potratů, samovolné potraty 30 %. Nejvíce samovolných potratů na 1000 žen připadlo ve věkové skupině 25 - 29 let a nejvíce indukovaných potratů ve skupině 30 - 34 let. Mezi ženami žádajícími o interrupci bylo nejvíce žen vdaných, středoškolaček a žen se dvěma dětmi. Nejvíce UPT na 1000 žen fertilního věku bylo v Ústeckém kraji.

Summary

In the year 2004 was again declined the total number of abortions to 41 324 and the number of abortions per 1000 women in fertile age declined too. Mostly was declined the number of induced abortions and menstrual regulations. Induced abortions created two thirds of all abortions, spontaneous abortions 30 %. The most spontaneous abortions per 1000 women were in the age group 25 - 29 years and induced abortions in age group 30 - 34 years. Between women applied induced abortion were most married women, women with secondary or grammar schools and women with two children. The most induced abortions per 1000 women in fertile age were in Ústecký region.

V roce 2004 opět pokračoval pokles počtu potratů, který se stal jedním ze stabilních charakteristik demografického vývoje posledních let. Děje se tak zásluhou každoročního snižování počtu umělých přerušení těhotenství (UPT), přestože počty samovolných potratů a mimoděložních těhotenství zůstávají téměř stejné nebo mírně rostou. Rychlost poklesu počtu UPT sice není tak vysoká, jako byla na počátku 90tých let, ale v posledních pěti letech se udržuje okolo hodnoty 6 % ročně.

V letošním roce dochází v ÚZIS ČR ke změně zpracování a publikování dat o potratech. Doposud publikoval ÚZIS ČR data o potratech pouze za státní občanky ČR. Od letošního roku bude zveřejňovat data o potratech, stejně jako ČSÚ, za české občanky a cizinky souhrnně. Při porovnávání starších dat je nutné brát na toto odlišné pojetí ohled a ujistit se, o jaká data se jedná.

Počet umělých přerušení těhotenství klesl oproti minulému roku o 5,9 % na 27 574 případů (29 298 v roce 2003). Naopak stoupl počet samovolných potratů z 11 660 v roce 2003 na 12 402 (tedy o 6,4 %). Také počet mimoděložních těhotenství se o 4 % zvýšil - na 1 339.

Samovolné potraty tvořily 30 % všech potratů, umělá přerušeni těhotenství téměř přesně dvě třetiny a mimoděložní těhotenství představovala zhruba 3 % potratů. Ze všech interrupcí jich bylo necelých 17 % nahlášeno jako potrat ze zdravotních důvodů. Konkrétní diagnóza zdravotního důvodu pro provedení interrupce však často bývá na Žádosti o UPT vyplněna chybně (například diagnóza O04 - lékařský potrat není zdravotním důvodem) nebo vůbec, což výrazně ztěžuje podrobnější analýzu. Podíl UPT bez stanoveného poplatku byl 20 %. Z těchto interrupcí bez poplatku tvořily potraty nahlášené jako ze zdravotních důvodů v celku 82 %, ale v některých krajích až 99 % (Olomouckém) nebo pouze extrémních 28 % (Hl. město Praha). Necelých 79 % umělých přerušeni těhotenství bylo provedeno do 8 týdnů metodou miniinterrupce.

Na 1000 žen ve fertilním věku (15 až 49 let) v roce 2004 připadlo 16,36 potratů. Počet umělých přerušeni těhotenství na tisíc žen fertilního věku, který na počátku 90tých let býval okolo 40, dosáhl hodnoty 10,9. Samovolných potratů připadlo 4,9 na tisíc žen ve věku 15 - 49 let. Největší počet samovolných potratů, absolutně i na tisíc žen, byl ve věkové skupině 25 - 29 let. Pro miniinterrupce je nejvyšší hodnota ve věkové skupině 30 - 34 let. Stejně jako pro UPT celkem jsou ale rozdíly v absolutních počtech miniinterrupcí ve věkových skupinách 25 - 29 a 30 - 34 velmi malé. Nejvíce potratů celkem bylo absolutně i na tisíc žen daného věku ve skupině žen 25ti až 29ti letých.

Struktura potratů podle rodinného stavu, počtu živě narozených dětí a vzdělání je ovlivněna zastoupením jednotlivých skupin žen v populaci. Bez této znalosti nelze hodnotit intenzitu potratovosti v těchto skupinách, ale pouze absolutní strukturu. Polovina všech potratů byla evidována u vdaných žen, více než třetina u svobodných, 12 % u rozvedených a ostatní připadaly na ženy ovdovělé, družky a ženy s neuvedeným rodinným stavem. Vdané ženy byly nejvíce zastoupeny mezi ženami, které měly v roce 2004 samovolný potrat i mezi těmi, co podstoupily umělé přerušeni těhotenství.

Nejvíce samovolných potratů (42 %) a mimoděložních těhotenství (39 %) bylo v roce 2004 zaznamenáno u žen, které neměly žádné dítě. Nejvyšší podíl interrupcí (35 %) byl ale u žen s dvěma dětmi. Ženy bezdětné a ženy s jedním dítětem se podílely na počtu UPT stejným dílem (26 %).

Vzdělání ženy je charakteristika, která nejčastěji z těchto uvedených zůstává nezjištěna. Nejvíce potratů, samovolných i umělých, bylo evidováno za ženy se středním vzděláním. Necelých 69 % interrupcí bylo provedeno ženám se středoškolským vzděláním, 24 % ženám se základním (ukončeným či neukončeným) vzděláním a 5,6 % ženám s vysokoškolským vzděláním.

Maximální hodnoty počtu umělých přerušeni těhotenství na 1000 žen fertilního věku bylo dosaženo stejně jako v roce 2003 v Ústeckém kraji. To se týká celkového počtu potratů i jen samostatně potratů samovolných a interrupcí. Nejméně potratů celkem a UPT na tisíc žen fertilního věku bylo zaznamenáno v kraji Zlínském a nejméně samovolných potratů a mimoděložních těhotenství na 1000 žen ve věku 15 - 49 let bylo v Praze.

Vypracovala: Mgr. Helena Chodounská

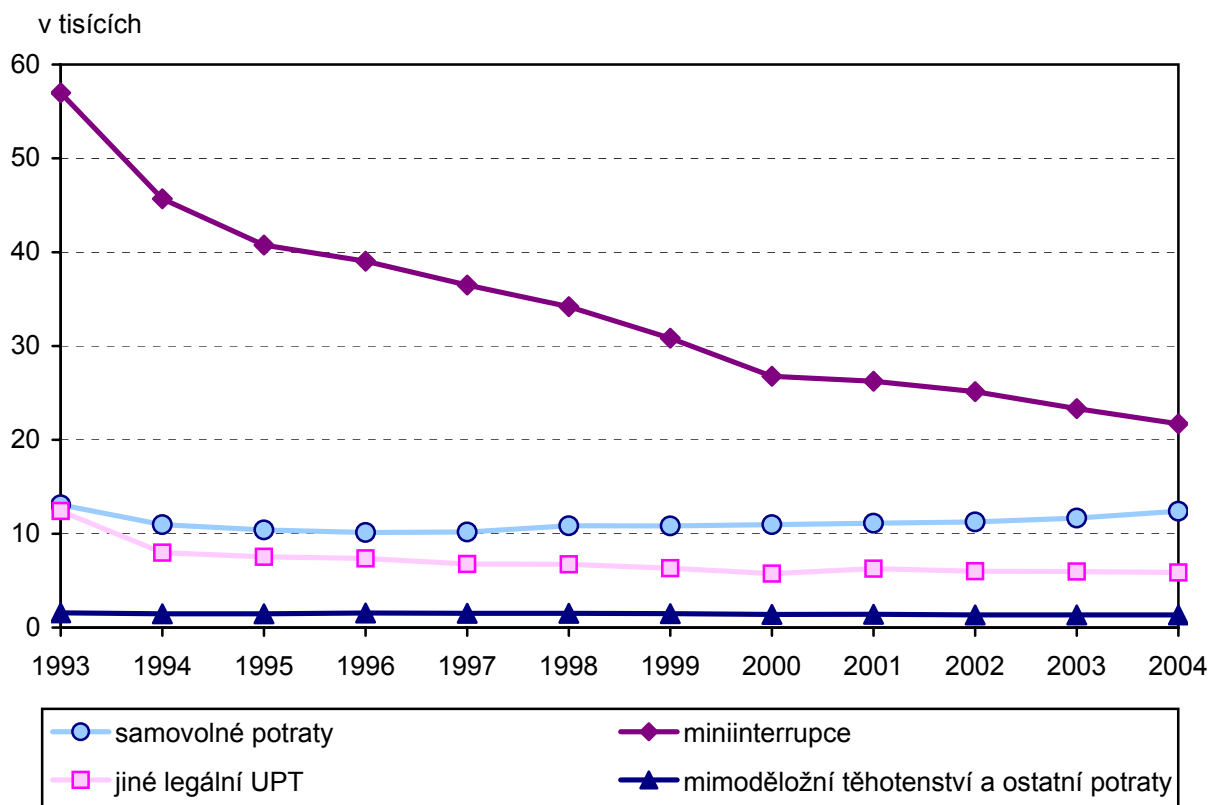
Vývoj počtu potratů českých občanek v ČR v letech 2000 - 2004

Rok	Samovolné potraty	Umělá přerušení těhotenství				Mimo-děložní těhotenství	Ostatní	Celkem	Cizinky
		mini-interrupce	jiné legální	celkem	z toho ze zdrav. důvodů				
2000	10 972	26 785	5 745	32 530	6 338	1 377	15	44 894	2 476
2001	10 769	24 483	5 875	30 358	5 877	1 352	2	42 481	2 576
2002	10 853	23 322	5 528	28 850	5 429	1 266	23	40 992	2 751
2003	11 235	21 575	5 547	27 122	5 214	1 233	54	39 644	2 660
2004	11 988	20 255	5 530	25 785	4 479	1 288	9	39 070	2 254

Vývoj počtu potratů českých občanek a cizinek v ČR v letech 2000 - 2004

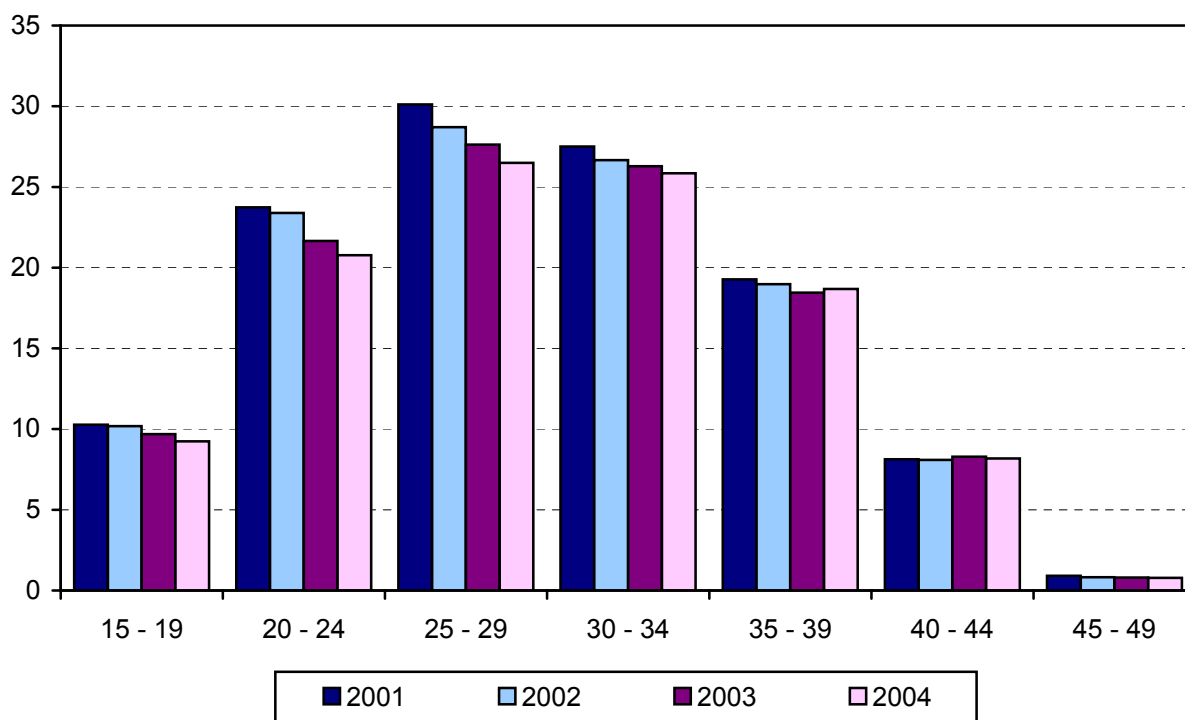
Rok	Samovolné potraty	Umělá přerušení těhotenství				Mimo-děložní těhotenství	Ostatní	Celkem	z toho cizinky
		mini-interrupce	jiné legální	celkem	z toho ze zdrav. důvodů				
2000	11 300	28 418	6 205	34 623	6 472	1 432	15	47 370	2 476
2001	11 116	26 253	6 275	32 528	6 019	1 411	2	45 057	2 576
2002	11 256	25 147	5 995	31 142	5 606	1 321	24	43 743	2 751
2003	11 660	23 325	5 973	29 298	5 385	1 288	58	42 304	2 660
2004	12 402	21 715	5 859	27 574	4 597	1 339	9	41 324	2 254

Vývoj potratů v ČR v letech 1993 - 2004

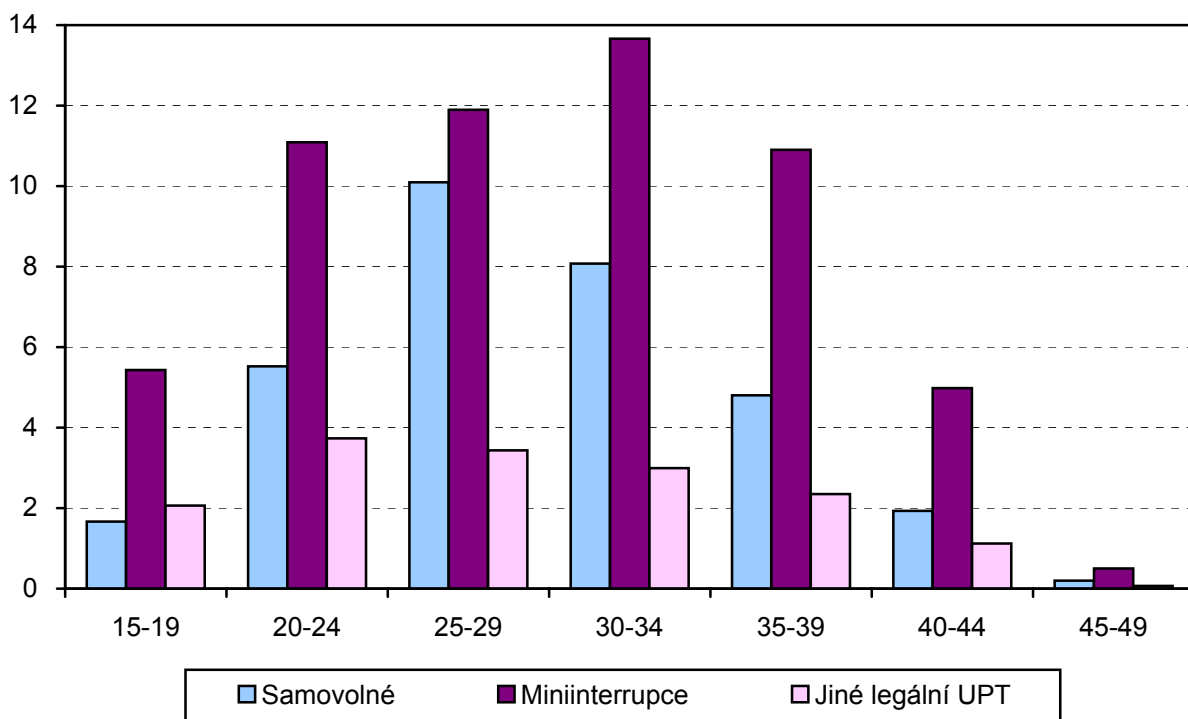

Pozn.: Od roku 2001 včetně potratů cizinek.

Potraty celkem podle věku ženy na 1000 žen daného věku

Potravy podle věku na 1000 žen příslušného věku, r. 2004

Počet UPT na 1 000 žen ve fertilním věku, r. 2004

